

TILL
STADSFULLMÄKTIGE I FALUN

PÅ FÖRSLAG AV TRÄDGÅRDSMÄSTARE E. J. LINDBERG, Bergslags- och på grundvalen av hans nyligen i pressen offentliggjorda plan till ett Linné-minne i Falun beslöt Dalarnas Hembygdsförbund på sitt årsmöte i Ornäs den 3 juni 1917 enhälligt att genom oss, Förbundets nämnd, till Stadsfullmäktige i Falun rikta en vördsam vädjan att ägna denna herr Lindbergs framställning sitt intresse och giva den allt från Stadsfullmäktiges sida möjligt stöd.

I första hand gäller det uppdrag, som lämnats oss, att hemställa huruvida icke Stadsfullmäktige skulle finna det värdigt Linnés minne och på samma gång för stadens egna intressen gagneligt att åt det allmänna genom köp säkerställa ett i herr Lindbergs skrivelse närmare angivet område, kallat Övre Lallarvet och beläget mellan Linnévägen, Svärdsjövägen och Villavägen.

Planens utgångspunkt och huvudsakliga innebörd är ett värdigt minnesmärke över Linné själv i ramen av en allsidig och fullständig bild av Dalarnas natur i form av typiska prov på landskapets berggrund och växtvärld. Herr Lindberg skriver: »Det förefaller mig ganska underligt att man i Dalarna och Norrland ej rest ett enda Linné-minne. När man på så många andra platser i Sverige och utlandet har minnesmärken över den store svensken. — — Vad Dalarna och särskilt Falun angår, så ha vi så mycket gemensamt med Linnés minne att det skulle vara helt naturligt att resa ett monument över honom här». Han var den förste som företog forskningsresor i landskapet och grundligt studerade dess natur och kultur. Det var i Falun, de första fasta grundstenarna med bergsmännens stöd och hjälp lades till hans framtida storhet och berömmelse. Han var en tid anställd här såsom läkare och föreläsare vid Bergslaget, och det var här han fann sin maka därigenom blev befryndad med gamla bergsmänsläkter och ytterligare fästad vid Dalarna.

Bemälda område är med säkerhet det lämpligaste, ja, det enda lämpliga för ifrågasvarande ändamål. »Lämplig skog (tall och björk) finnes, gamla stenmurar, kuperad terräng, uppodlad jord» för en typisk Dalaträdgård, såväl torr som sank mark, där nästan alla landskapets olika vilda växtsamhällen skulle trivas; dammar, olika »allt efter vattenflorans fordringar på djupt vatten» och med inhemska fiskar, skulle lätt kunna anläggas. Prov på Dalarnes bergarter, malmer och mineral i form av

stora block skulle ligga strödda i det fria mellan stammar och buskar. — I denna omgivning, mitt i sin egen värld, som han själv så gott som upptäckt, skulle Linné få sitt minnesmärke. »Vad vore naturligare än att vid Linnévägen skulle stå ett Linnéminne? Naturen tyckes för rätten ha rent av ordnat därför på ovannämnda område. Där finns en liten vacker kulle, beväxt med vackra björkar, ett stycke äkta Dalanatur med ett ord. På denna kulle skulle ett Linnémonument göra sig utmärkt. Det skulle vara en illustration till forskningsresorna i Dalarna» — antingen man nu tänker sig det i form av en ryttarstaty enligt herr Lindbergs förslag, eller kanske hellre i form av en bautasten av Dalagranit med reliefbild under på kullens sockel under björkkronorna.

Att i själva staden på detta sätt få en bit verklig vildmark och äkta natur bevarad, redan detta vore av mycket stor betydelse och väl värt en större uppoffring. Det skulle bl. a., såsom herr Lindberg framhåller, bli till ofantlig nytta för de många skolorna, högre och lägre i Dalarnes huvudstad. — Denna vildpark skulle därtill bli ett utmärkt komplement till stadsparken, endast av Svärdsjövägen skild från denna.

Det bör slutligen av många skäl vara en hederssak för Falu stad att följa det goda föredömet från åtskilliga andra nutida städer, bland dem i ett av de främsta rummen Västerås, i all synnerhet som staden ännu aldrig behöft offra någon större summa för något likartat allmänt ändamål.

Dalarnes Fornminnesförening har på sitt årsmöte uttalat sin sympati för förslaget (se bilagan!), men på grund av andra föreslagna utvägar ej kunnat fatta beslut angående den del därav, som avsåg att Föreningen inom ifrågavarande område skulle uppföra nya museilokaler för Dala Fornsal.

Området utgör 22,500 kvm. (inalles 28,500, varifrån avgå 6,000, utgörande de nuvarande egarnas byggnadstomter vid villavägen) och har redan hembydits staden till ett pris av kr. 2,70 pr kvm. Då tomtpriset i denna stadsdel eljest är kr. 4,50 pr kvm., är anbudet sålunda från ekonomisk synpunkt synnerligen fördelaktigt.

På anförda grunder få vi alltså varmt och värdsamt tillstyrka herr Lindbergs hemställan, att Stadsfullmäktige ville anslå en summa av 50,000 kr. till inköp av bemälda område, i vilket fall hemställan sedermera kommer att göras till Länets Landsting och Hushållningssällskap att värdera bevilja hälften av det återstående beloppet, kr. 10,750.

Dalarnas Hembygdsförbunds nämnd

genom

Gustaf Ankarcrona,
ordf.

Karl-Erik Forsslund,
sekr.